

LIPANJ 2018.

**Vodič za WADA-inu Zabranjenu listu i
Izuzeće zbog terapijskog korištenja (TUE)**

Prijevod s engleskog izvornika: Odjel za međunarodne poslove i licenciranje HNS-a

Napomena: U svrhu primjene i tumačenja isključivo je mjerodavna verzija na engleskom jeziku

Sadržaj

WADA-ina Zabranjena lista.....	3
Izuzeće zbog terapijskog korištenja (TUE).....	6
TUE zahtjevi za astmu.....	11

WADA-ina Zabranjena Lista

Što je WADA-ina Zabranjena lista?

WADA-ina Zabranjena lista je lista koja sadrži supstance i metode koje su zabranjene u sportu. Neke supstance na listi zabranjene su u vrijeme (i tijekom i izvan natjecanja), dok su druge zabranjene samo tijekom natjecanja. Metode sadržane na listi zabranjene su u svako vrijeme. Listu objavljuje Svjetska Antidopinška agencija (WADA), te se ista ažurira svake godine.

Koja je moja odgovornost u odnosu na Zabranjenu listu?

Stavkom 3.01a UEFA-inog Antidopinškog pravilnika utvrđeno je: *„Osobna je dužnost svakog igrača osigurati da niti jedna zabranjena supstanca ne uđe u njegovo tijelo. Igrači su odgovorni za bilo koju zabranjenu supstancu ili njene metabolite ili markere pronađene u njihovim uzorcima. Shodno tome, nije neophodno da igrač demonstrira namjeru, krivnju, nemar ili svjesnu upotrebu da bi se utvrdio prekršaj antidopinškog pravila zbog prisutnosti zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u njegovom uzorku.“*

Zabranjene supstance mogu se pronaći u uobičajenim lijekovima, a istraživanja su pokazala da su mnogi dodaci prehrani njima kontaminirani. Prema tome, trebate biti posebno pažljivi ako ste bolesni ili se odlučite za korištenje dodatka prehrani.

Koja je razlika između supstanci koje su zabranjene tijekom natjecanja i onih koje su zabranjene u svako vrijeme?

Neke supstance (npr. anabolički steroidi) zabranjene su u svako vrijeme jer one mogu imati dugoročne učinke na poboljšanje nastupa kada se koriste u okviru treninga ili programa oporavka. Druge supstance, kao što su maskirni agensi, zabranjene su u svako vrijeme jer se mogu koristiti kako bi se prikrili dokazi dopinga.

Kada se supstanca koja je zabranjena samo tijekom natjecanja koristi izvan natjecanja, to ne predstavlja prekršaj antidopinškog pravila. Međutim, mnoge supstance mogu dugo vremena ostati u vašem tijelu pa ako nalaz testa bude pozitivan na takvu supstancu nakon doping kontrole tijekom natjecanja, to predstavlja prekršaj antidopinškog pravila.

Sve supstance i metode na Zabranjenoj listi zabranjene su tijekom natjecanja.

Što je specifična supstanca?

Neke supstance na Zabranjenoj listi klasificirane su kao specifične supstance. Ako vam nalaz bude pozitivan na specifičnu supstancu, dobili bi inicijalnu zabranu do dvije godine, radije nego četiri godine, što je standard za supstance koje nisu specifične. To je zbog toga što WADA priznaje da supstance mogu dospjeti u tijelo igrača nehotice i da se ne mora nužno raditi o upotrebi s namjerom dopinga.

Mogu li zabranjene supstance biti prisutne u uobičajenim lijekovima?

Da. Mnogi uobičajeni lijekovi, uključujući lijekove protiv bolova, prehlada i gripe, sadrže supstance koje se nalaze na Zabranjenoj listi.

Trebate biti posebno oprezni s lijekovima koji se nalaze u vašoj kućnoj ljekarni. Isto tako, ako putujete u inozemstvo, trebate voditi računa da se lijekovi istog naziva određene marke po svom sastavu mogu razlikovati ovisno o zemlji u kojoj su kupljeni. U jednoj zemlji proizvod može biti bez zabranjenih supstanci, dok u drugoj zemlji proizvod istog naziva i pakiranja može sadržavati zabranjenu supstancu. Nikada ne biste smjeli uzeti niti jedan lijek bez da prvo provjerite i savjetujete se sa svojim liječnikom momčadi. I ako redovito trebate uzimati određeni lijek, ponesite ga sa sobom kada putujete.

Mogu li zabranjene supstance biti prisutne u dodacima prehrani?

Da. Rezultati nedavno provedenih istraživanja o dodacima prehrani koje koriste sportaši pokazuju da su mnogi od tih proizvoda kontaminirani zabranjenim supstancama, uključujući anaboličke steroide i stimulanse. U popisu sastojaka većine dodataka rijetko je naznačeno da sadrže zabranjene supstance.

Također trebate voditi računa da neke zabranjene supstance imaju nekoliko različitih naziva. Na primjer, postoji mnogo slučajeva u proteklim godinama u kojima su sportaši iz nekoliko sportova, uključujući nogomet, bili pozitivni na zabranjeni stimulans metilheksanamin, koji se uobičajeno nalazi u dodacima prehrani. Metilheksanamin se također naziva dimetilamilamin, geranamin, Forthane, 2-amino-4-metilheksan, ekstrakt korijena geranija i ulje geranija. Iako jedan od ovih naziva može biti naveden u sastojcima dodatka prehrani, službeni naziv metilheksanamin gotovo sigurno neće biti naveden.

Morate biti iznimno oprezni s korištenjem dodataka prehrani jer bi u slučaju pozitivnog dopinškog testa bili disciplinski kažnjeni, čak i ako ste slučajno konzumirali zabranjenu supstancu putem dodatka prehrani.

Što trebam učiniti ako moram uzeti bilo koji lijek ili dodatak prehrani?

Uzimajući u obzir disciplinske kazne koje vam mogu biti izrečene u slučaju kršenja antidopinškog pravila, trebate biti upoznati sa sadržajem Zabranjene liste te prije uzimanja bilo kojeg lijeka ili dodatka prehrani, konzultirati svog liječnika momčadi ili svoju nacionalnu antidopinšku organizaciju (NADO). Savjet također možete zatražiti putem anti-doping@uefa.ch.

Što trebam učiniti ako sam ozlijeđen ili bolestan i moram uzeti lijek sa Zabranjene liste?

Morate podnijeti Zahtjev za izuzeće zbog terapijskog korištenja (TUE). U daljnjem tekstu nalazi se više informacija o TUE.

Gdje mogu pronaći više informacija o WADA-inoj Zabranjenoj listi?

WADA-inu Zabranjenu listu 2018. i sažetak promjena u odnosu na Listu iz 2017. možete preuzeti s UEFA.com:

<http://www.uefa.com/insideuefa/protecting-the-game/anti-doping/index.html>

Više informacija također je dostupno na internet stranicama WADA-e (www.wada-ama.org). Također možete kontaktirati svoju nacionalnu antidopinšku organizaciju (NADO).

Izuzeće zbog terapijskog korištenja (TUE)

Što je TUE?

TUE je dozvola za korištenje, u terapijske svrhe, supstanci ili metoda koje se nalaze na WADA-inoj Zabranjenoj listi, tj. supstanci ili metoda čije bi korištenje inače bilo zabranjeno.

Nogometaši, kao i svaka druga osoba, mogu biti bolesni ili u stanju koje zahtijeva uzimanje lijeka. Međutim, ako se jedini prikladni lijek nalazi na Zabranjenoj listi, tada morate podnijeti TUE zahtjev prije nego počnete uzimati taj lijek.

TUE zahtjevi odobravaju se samo ako ne možete koristiti dozvoljeno liječenje, pa je potrebno da se konzultirate s liječnikom vaše momčadi kako bi razmotrili moguće alternativne načine liječenja prije podnošenja TUE zahtjeva.

Na koji način mogu dobiti TUE?

Ako ste prijavljeni za sudjelovanje u UEFA-inom natjecanju, ili igrate međunarodnu prijateljsku utakmicu na seniorskoj razini, TUE zahtjev morate podnijeti UEFA-i. Ne smijete podnijeti zahtjev vašoj nacionalnoj antidopinškoj organizaciji (NADO), FIFA-i ili WADA-i.

- Preuzmite obrazac TUE zahtjeva sa UEFA.com, antidopinškog poglavlja: <http://www.uefa.com/insideuefa/protecting-the-game/anti-doping/index.html>
- Zatražite od svog liječnika da popuni obrazac ručno, velikim tiskanim slovima, ili da ga otipka. Ako rukopis na obrascu ne bude čitljiv, obrazac će vam biti vraćen.
- Zahtjevu mora biti priložena izjava odgovarajuće kvalificiranog liječnika kojom potvrđuje zašto vam je potrebna zabranjena supstanca ili metoda. Potrebno je također dostaviti medicinski dokaz koji potkrjepljuje vaš zahtjev i detaljnu povijest bolesti, uključujući rezultate svih pregleda, laboratorijskih pretraga i snimke relevantne za podnošenje zahtjeva.
- I vi i vaš liječnik morate potpisati zahtjev.
- Zahtjev i popratni medicinski dokaz pošaljite telefaksom na UEFA-in povjerljiv antidopinški broj telefaksa: **+41 22 990 31 31** ili emailom na antidoping@uefa.ch
- Ako imate astmu i trebate koristiti zabranjeni beta-2 agonist (npr. terbutalin), morat ćete obaviti određena testiranja funkcije pluća i rezultate tih testova priložiti svom zahtjevu. Detaljne informacije u vezi podnošenja TUE zahtjeva za astmu nalaze se u daljnjem tekstu.
- Ne smijete koristiti zabranjenu supstancu ili metodu dok vaš TUE zahtjev ne bude odobren.

Igrat ću međunarodnu prijateljsku utakmicu mlađih uzrasta i potreban mi je TUE. Kome se trebam obratiti s TUE zahtjevom?

Igrači koji igraju međunarodne prijateljske utakmice mlađih uzrasta (tj. do i uključujući U-21), trebaju podnijeti zahtjev svojoj nacionalnoj antidopinškoj organizaciji (NADO). Ako naknadno budete pozvani za nastup u službenom UEFA-inom natjecanju mlađih uzrasta, tada prije početka natjecanja ovaj TUE nacionalne antidopinške organizacije (NADO) morate poslati UEFA-i radi odobrenja.

Hoće li informacije iz mog TUE zahtjeva ostati povjerljive?

Sve informacije sadržane u vašem TUE zahtjevu tretirat će se kao povjerljivi medicinski podaci. Osoblje UEFA-inog Antidopinškog odjela i svi članovi UEFA TUE Komisije obvezani su ugovorima o povjerljivosti.

Koji su kriteriji za odobravanje TUE zahtjeva?

Pravila u vezi TUE zahtjeva i kriteriji za odobravanje TUE zahtjeva sadržani su u WADA-inom Međunarodnom standardu za TUE. Sukladno članku 4.1 ovog dokumenta, glavni kriteriji za odobravanje TUE zahtjeva su sljedeći:

- Igrač bi imao značajne zdravstvene probleme kada ne bi koristio zabranjenu supstancu ili metodu.
- Postoji velika vjerojatnost da terapijsko korištenje zabranjene supstance ili metode neće dovesti do nikakvog poboljšanja nastupa igrača nego što bi on bio u normalnom zdravstvenom stanju.
- Nema razumne terapijske alternative korištenju zabranjene supstance ili metode.
- Potreba za korištenjem zabranjene supstance ili metode ne može biti rezultat prijašnjeg korištenja, bez TUE, zabranjene supstance ili metode.

Tko odlučuje hoće li će mi TUE zahtjev biti odobren?

WADA od svih antidopinških organizacija zahtijeva da imaju neovisnu TUE Komisiju koja odlučuje o odobravanju TUE zahtjeva. Vaš će TUE zahtjev razmotriti UEFA TUE Komisija, koja je sastavljena od neovisnih medicinskih stručnjaka. Na temelju medicinskih dokaza koje pošaljete u prilogu svog zahtjeva, oni će odlučiti hoće li vam odobriti TUE zahtjev ili će vaš zahtjev odbiti. Oni vas mogu zatražiti da osigurate dodatne dokaze ili da se podvrgnete daljnjim testovima.

WADA izdaje smjernice o mnogim medicinskim stanjima kako bi poduprla odluke TUE Komisija.

Koliko traje postupak rješavanja TUE zahtjeva?

Sukladno WADA-inom Međunarodnom standardu za TUE, UEFA TUE Komisija treba donijeti odluku o vašem zahtjevu što je prije moguće, ali ne u razdoblju dužem od 21 dana od primitka vašeg TUE zahtjeva. Ako imate kronično stanje koje zahtijeva tretman, potrebno je da svoj TUE zahtjev podnesete pravovremeno prije početka UEFA-inog natjecanja u kojem sudjelujete.

Što se događa ako mi je potreban hitan tretman? Trebam li čekati 21 dan kako bih uzeo lijek koji mi je potreban?

Ako vam je potreban hitan medicinski tretman koji zahtijeva da odmah koristite zabranjenu supstancu ili zabranjenu metodu, možete retroaktivno podnijeti TUE zahtjev.

UEFA TUE Komisija će razmatrati retroaktivan TUE zahtjev samo ako postoji jasno **medicinsko** opravdanje za hitno korištenje zabranjene supstance. Uzimanje zabranjene supstance u svrhu oporavka od ozljede i mogućnosti sudjelovanja na nadolazećoj važnoj utakmici ne predstavlja hitan medicinski slučaj.

Na koji način mogu saznati je li moj TUE zahtjev odobren?

Ako UEFA TUE Komisija odobri TUE zahtjev, UEFA će vam telefaksom ili emailom poslati TUE potvrdu, a kopiju vašem klubu, nacionalnom savezu, nacionalnoj antidopinškoj organizaciji (NADO), FIFA-i i WADA-i.

Preispituje li WADA TUE zahtjeve koje je odobrila UEFA?

WADA prima kopije svakog TUE zahtjeva kojeg je odobrila UEFA te može preispitati odluku koju je donijela UEFA TUE Komisija. Ako WADA odluči da odluka nije u skladu s Međunarodnim standardom za TUE, WADA može odlučiti o ukidanju vašeg odobrenja TUE zahtjeva. U tom slučaju vi i UEFA možete uložiti žalbu Arbitražnom sudu za sport (CAS) radi donošenja konačne odluke.

Što se događa ako UEFA odbije moj TUE zahtjev?

Ako UEFA odbije vaš TUE zahtjev, možete od WADA-e zatražiti preispitivanje UEFA-ine odluke, na svoj vlastiti trošak. U tom slučaju morate dostaviti sve informacije koje su bile poslane UEFA-i, kao i odluku UEFA-e. Također je moguće da ćete morati dostaviti dodatne medicinske informacije, ako to zatraži WADA. WADA ocjenjuje je li odluka UEFA TUE Komisije bila u skladu s kriterijima utvrđenima u Međunarodnom standardu za TUE. Ako WADA potvrdi odluku UEFA-e o odbijanju vašeg TUE zahtjeva, tada se možete žaliti Arbitražnom sudu za sport (CAS). Ako WADA pobije prvobitnu odluku UEFA-e i odobri TUE zahtjev, tada UEFA također ima mogućnost žalbe CAS-u.

Je li odobreni TUE od strane UEFA-e valjan samo u UEFA-inim natjecanjima?

Odobreni TUE od strane UEFA-e valjan je za sva UEFA-ina natjecanja, sva FIFA-ina natjecanja te je također valjan na nacionalnoj razini.

Već imam odobren TUE od strane FIFA-e. Je li to izuzeće valjano za UEFA-ina natjecanja?

Da. FIFA TUE valjan je za UEFA-ina natjecanja, a UEFA TUE valjan je za FIFA-ina natjecanja.

Već imam odobren TUE od strane moje nacionalne antidopinške organizacije (NADO). Je li ovo izuzeće valjano za UEFA-ina natjecanja?

Ne. Međutim, nije potrebno da UEFA-i podnosite novi TUE zahtjev. Potrebno je da TUE odobren od vaše nacionalne antidopinške organizacije (NADO) pošaljete UEFA-i zajedno s originalnim obrascem zahtjeva i svim popratnim medicinskim informacijama. Pod uvjetom da je nacionalna antidopinška organizacija (NADO) odobrila TUE u skladu s UEFA TUE pravilima i WADA-inim Međunarodnim standardom za TUE, UEFA TUE Komisija će priznati TUE koji je odobrila nacionalna antidopinška organizacija (NADO) za UEFA-ina natjecanja.

Postoje li popratni uvjeti uz TUE kada se odobri?

TUE zahtjevi se odobravaju za specifični lijek i utvrđenu dozu. Oni se također odobravaju za određeno vremensko razdoblje i imaju datum isteka. Prema tome, vi ste dužni postupiti u skladu sa svim uvjetima koji su utvrđeni na TUE potvrdi. Trebate obratiti posebnu pažnju da ne prekoračite propisanu dozu.

Ako će valjanost vašeg TUE isteći, a vi i dalje trebate koristiti zabranjenu supstancu ili metodu za dugoročno stanje, morate osigurati da pravovremeno ponovno uputite novi TUE zahtjev.

Što trebam učiniti ako se moram podvrgnuti doping kontroli za vrijeme korištenja zabranjene supstance ili metode koja mi je odobrena na osnovu izdanog TUE?

Prilikom doping kontrole, trebate navesti lijek koji koristite u dijelu „Izjava o lijekovima“ obrasca za dopinšku kontrolu.

Što će se dogoditi ako se zabranjena supstanca otkrije tijekom analize mog uzorka?

Po primitku izvješća laboratorija, UEFA će provjeriti da je TUE još uvijek valjan i da su rezultati analize sukladni odobrenom TUE-u (vrsta supstance, način primjene, doza, vremensko razdoblje primjene, itd.). Ako provjera bude zadovoljavajuća, rezultat vašeg testa smatrat će se negativnim.

Sažetak: kojoj organizaciji podnosim TUE zahtjev?

<u>Ja sam</u>	<u>TUE zahtjev šalje se</u>	<u>Razdoblje</u>	<u>Zahtjev podnosi</u>
Igrač koji nastupa samo u nacionalnim natjecanjima	Nacionalna antidopinška organizacija (NADO) ili drugo ovlašteno tijelo, npr. Nacionalni olimpijski odbor	Cjelokupna nacionalna sezona	Ja (igrač) i moj klupski liječnik
Igrač koji nastupa u juniorskoj (do U-21 razine) međunarodnoj prijateljskoj utakmici	Nacionalna antidopinška organizacija (NADO) ili drugo ovlašteno tijelo, npr. Nacionalni olimpijski odbor	Razdoblje tijekom kojeg sam ustupljen svojoj juniorskoj reprezentaciji	Ja (igrač) i liječnik reprezentacije
Reprezentativac kojeg je moj savez pozvao za sudjelovanje u UEFA-inom reprezentativnom natjecanju i seniorskim međunarodnim prijateljskim utakmicama	UEFA	Razdoblje tijekom kojeg sam ustupljen svojoj reprezentaciji	Ja (igrač) i moj liječnik reprezentacije
Igrač koji sudjeluje u UEFA-inim klupskim natjecanjima (uključujući FIFA-inu elitnu grupu za testiranje)	UEFA	Trajanje sudjelovanja moje momčadi u UEFA-inim klupskim natjecanjima Napomena: kada moj klub više ne sudjeluje u UEFA-inim natjecanjima, svaki novi zahtjev mora biti naslovljen na moj NADO	Ja (igrač) i moj klupski liječnik
Reprezentativac kojeg je pozvao moj savez za sudjelovanje u FIFA-inim natjecanjima ili koji je dio FIFA-ine grupe za testiranje prije natjecanja	FIFA TUE koje je odobrila UEFA ili druga Konfederacija automatski se priznaju	Razdoblje tijekom kojeg sam ustupljen svojoj reprezentaciji	Ja (igrač) i moj liječnik reprezentacije
Igrač u FIFA-inoj međunarodnoj registriranoj grupi za testiranje	FIFA TUE koje je odobrila UEFA ili druga Konfederacija automatski se priznaju	Razdoblje tijekom kojeg sam uključen u registriranu grupu za testiranje	Ja (igrač) i moj klupski liječnik

TUE zahtjevi za astmu

Beta-2 agonisti salbutamol, salmeterol i formoterol, kada se uzimaju inhalacijom i u terapijskim dozama, nisu zabranjeni. Pored toga, inhalirani glukokortikoidi također nisu zabranjeni. Prema tome, za ove supstance nije potrebno podnositi TUE zahtjev.

Svi drugi beta-2 agonisti (uključujući terbutalin) zabranjeni su i za njihovo je korištenje obvezno podnijeti TUE zahtjev. Za zabranjene beta-2 agoniste primjenjuje se sljedeće:

- 1) TUE zahtjev koji se podnosi UEFA TUE Komisiji mora uključivati medicinsku dokumentaciju koja sadrži sljedeće:
 - Kompletnu povijest bolesti, uključujući prisutnost simptoma koji su tipično povezani uz astmu (pritisak u prsima, kratkoća daha, kašljanje, teško disanje), za vrijeme i nakon vježbe, uključujući umor, dugotrajan oporavak i slab nastup, kao i napadaj i ozbiljnost simptoma pri vježbanju, uključujući prestanak simptoma nakon prekida vježbanja te sve čimbenike koji utječu na takvo stanje (npr. uvjeti u okruženju, infekcije respiratornog trakta).
 - Sveobuhvatno izvješće o nedavnim kliničkim pretragama s posebnim naglaskom na respiratorni sustav.
 - Nalaz spirometrije s rezultatom forsiranog ekspiratornog volumena u jednoj sekundi (FEV1) u mirovanju (rezultati vršnog ekspiratornog protoka zraka se ne prihvaćaju).
 - Ako je opstrukcija dišnih putova prisutna u mirovanju, spirometrija se mora ponoviti nakon inhaliranja beta-2 agonista kratkog djelovanja kako bi se demonstrirala reverzibilnost bronhokonstrikcije (međutim, odsustvo odgovora na bronhodilatatore ne isključuje dijagnozu astme).
 - U odsustvu reverzibilne opstrukcije dišnih putova u mirovanju, potreban je bronhoprovokativni test kako bi se utvrdila prisutnost hiperreaktivnosti dišnih putova. Provokativni test može se provesti inhaliranjem hladnog, suhog zraka, inhaliranjem aerosola ili vježbom. Uobičajeni provokativni testovi uključuju, ali nisu ograničeni na, „*Methacholine Aerosol Challenge*“, „*Mannitol Inhalation*“, „*Eucapnic Voluntary Hyperpnea test*“, „*Hypertonic Saline Aerosol Challenge*“, „*Exercise Challenge Tests*“ (teren ili laboratorij) i „*Histamine Challenge*“.
 - Točan naziv, specijalizacija, adresa (uključujući telefon, email i telefaks) liječnika koji je obavio pregled.

- Ako je primjenjivo, kao dopuna zahtjevu preporuča se, iako nije obvezno, dnevnik vršnog protoka, na primjer vrijednosti vršnog protoka, vremena mjerenja, simptomi, moguće izlaganje alergenima, itd.
- 2) U TUE zahtjevu mora biti naznačeno ako igrač također uzima dozvoljeni lijek za astmu – npr. inhalirane glukokortikoide ili inhalirani salbutamol, salmeterol ili formoterol.
 - 3) TUE zahtjevi za astmu odobrit će se na razdoblje od četiri godine u slučaju kronične astme i astme izazvane vježbom. Za obnavljanje TUE-a, UEFA-inom Antidopinškom odjelu potrebno je dostaviti rezultate naknadnih testiranja obavljenih barem jednom godišnje tijekom razdoblja izuzeća od strane respiratornog liječnika ili liječnika koji ima iskustva u tretiranju astme kod sportaša, kao i rezultate ponovljenih testova funkcije pluća te, idealno, dnevnik vršnog protoka.